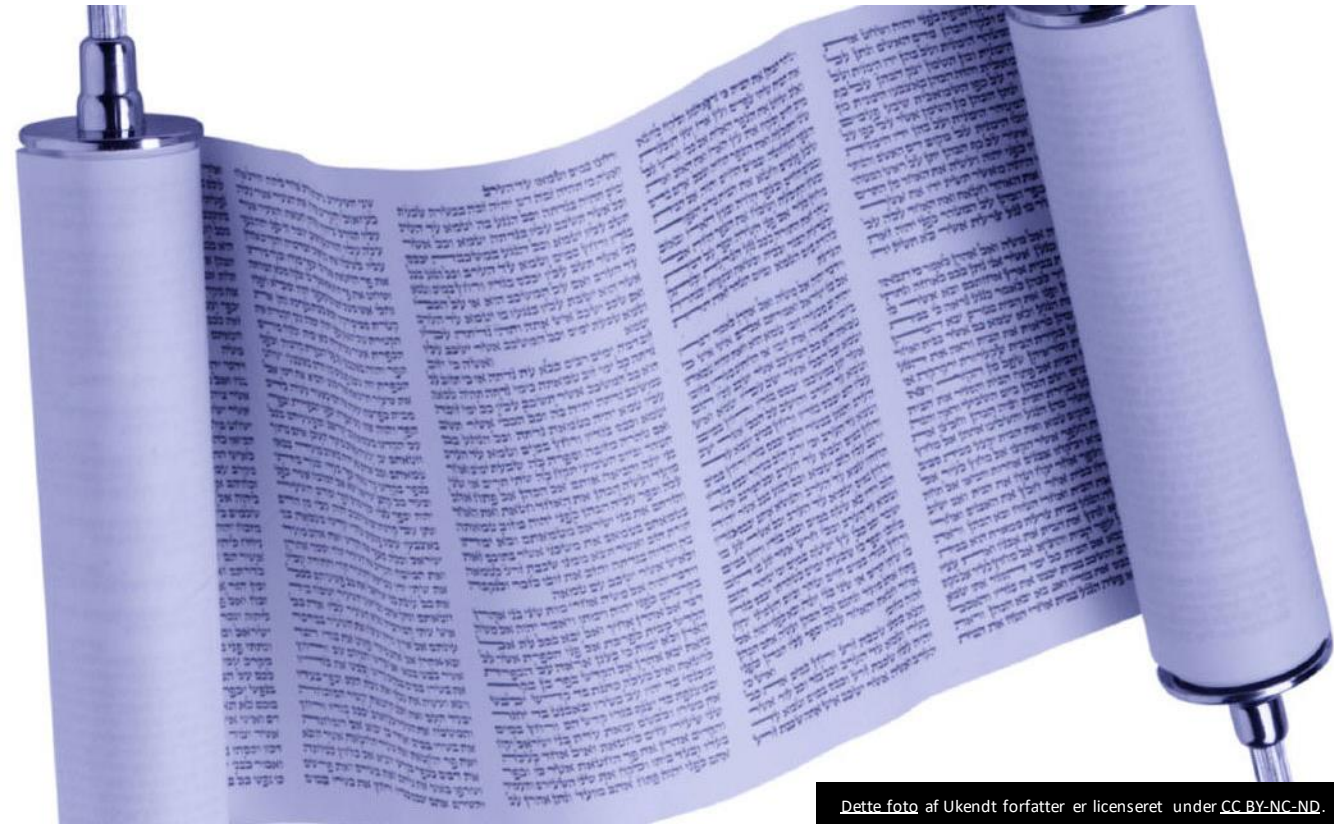

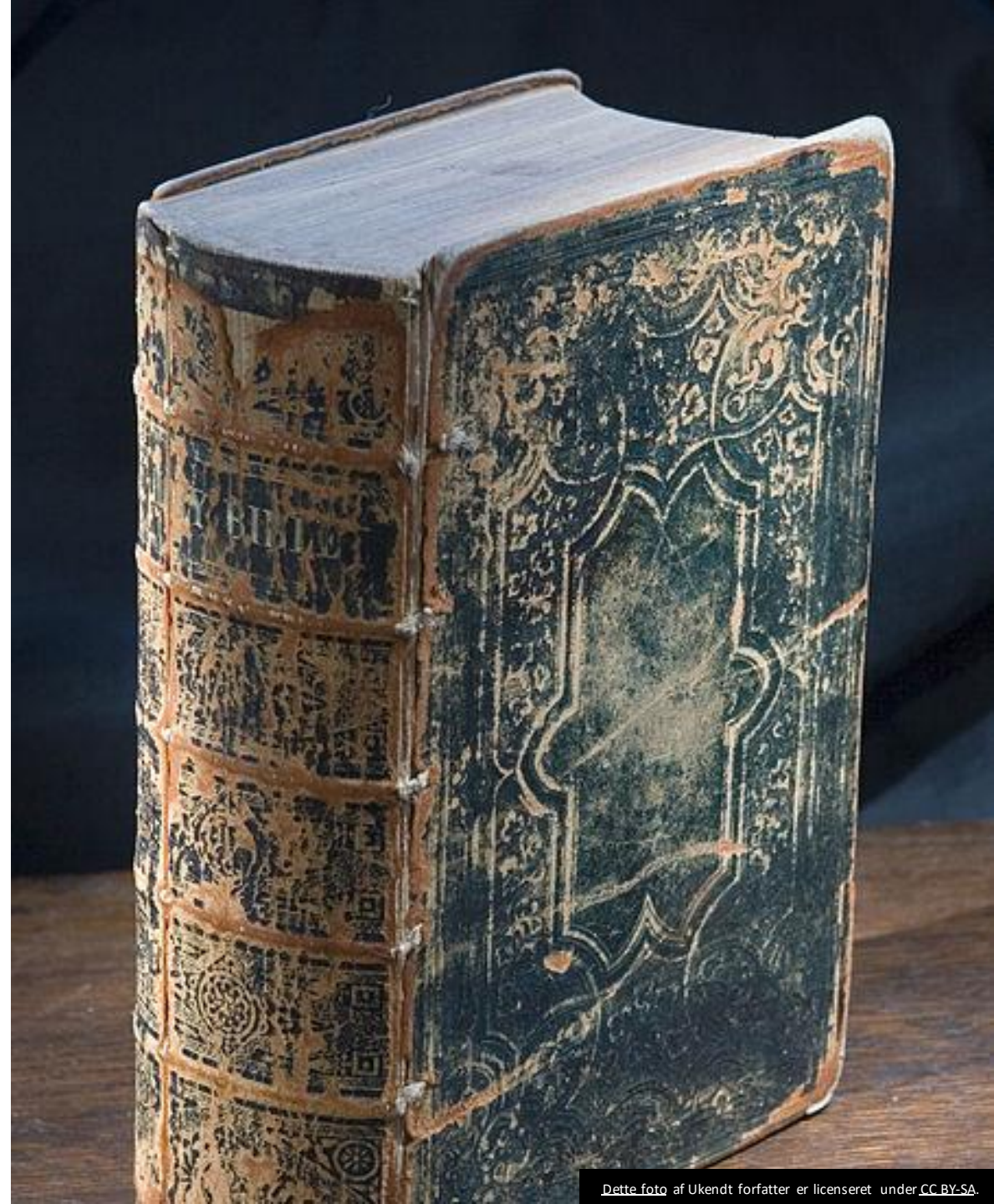
Kristindómur

Kristindómur

- Hoyra í GT um Messias
- Ímynda sær mætan kong
- NT Gud sendi Jesus = kristindómurinn kemur

Dette foto af Ukendt forfatter er licenseret under CC BY-NC-ND.

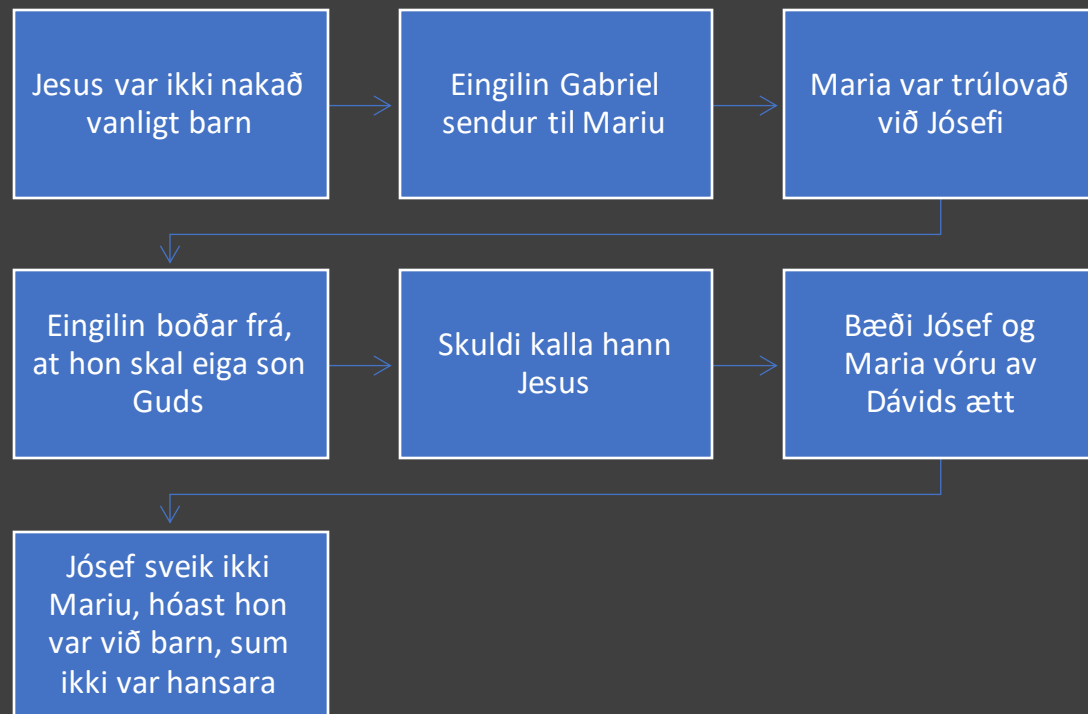
Dette foto af Ukendt forfatter er licenseret under CC BY-SA.

Jesu fœðing

- Palestina var undir rómverskum valdi, tá ið Jesus varð fœddur
- Augustus var keisari
- Ríkið var stórt, tí hevði hann hjálparmenn
- Heródes var hjálparmaður hansara í Palestina

Jesu fœðing

Jesu fœðing

- Fólkateljing var um sama mundi, sum Jesus varð fœddur
- Maria og Jósef máttu fara til Betlehem, haðani Jósef var ættaður
- Øll gistingarhús vóru upptikin, so noyddust at sova í fjósi
- Har átti Maria Jesus
- Seyðamenn á markini sóu eingil, sum boðaði frá, at kongurin var fœddur
- Seyðamenninir fóru at leita og funnu alt, sum eingilin hevði sagt teimum
- Vísmenn sóu bjarta stjørnu, sum var tekin um nýggja kongin, sum var fœddur
- Stjørnan vísti teimum veg til Jesus.
- Góvu honum roykils, myrru og gull

Vísmenninir

- Ikki er vist, hvussu nógvir vísmenn vóru, men vit siga tríggir
- Teir itu: Kaspar, Melchior og Baltasar
- Gávur teirra vóru roykilsí, myrra og gull
- Roykilsí er væl angandi harpiks, sum luktilsí var blandað uppí
- Myrra er væl angandi gummi, sum varð brúkt at salva tey deyðu við
- Gullið var móguliga givið fyri at heiðra Jesus sum kong
- Roykilsíð var givið fyri at heiðra hann sum Gud
- Myrran var tekin um, at Jesus var menniskja og tískil mátti doyggja

Systkin

- Jesus hevði fýra brøður: *Jákup, Jósef, Símun og Judas*
- Ikki er vist, hvussu nógvar systrar, men í øllum førum tvær
- Markus 6,3:
- *Er hetta ikki træsmiðurin, sonur Mariu, og eru ikki Jákup, Jósef, Judas og Símun brøður Hansara! Eru ikki systrar Hansara her hjá okkum!" - So tóku tey sær ilt av Honum.*

Flýggjanin til Egyptalands

- Heródes hevði frætt um Jesus
- Gjördist bangin at missa valdið
- Gjörði av at drepa øll dreingjabørn í Betlehem
- Ein eingil ávaraði Jósef
- Jósef skilti, at best var at sleppa sær langt burtur við familjuni
- Flýggjaðu til Egyptalands og búðu har, til Heródes var deyður
- Búsettust í Nasaret í Galilea
- Her vaks Jesus upp saman við systkjunum
- Jesus var jødi

Jesus 12 ára gamal

- Hoyra ikki nógv um Jesu barna- og ungdómstíð
- Sum 12 ára gamal fór hann til Jerusalem til páskahald
- Foreldrini varnaðust á heimferðini, at Jesus ikki var í fylginum
- Fóru aftur til Jerusalem og funnu hann í templinum
- Sat við vísnum og lærdum monnum og viðgjørði átrúnaðarligar spurningar
- Sera skilagóður

Jóhannes doyparin

- Jesus hevði ein skyldmann, sum var ½ ár eldri og kallaðist Jóhannes
- Sum 30 ára gamal fór Jesus at hitta Jóhannes
- Jóhannes reikaði runt í oyðimørkini og prædikaði
- Bað fólk liva rætt, geva burtur av tí, tey áttu, og ikki gera meira ilt
- Tey, ið játtaðu syndir sínar, vórðu doypt í Jordanánni
- Doypti við vatni, men boðaði frá, at ein fór at koma at doypa við heilagum anda og eldi

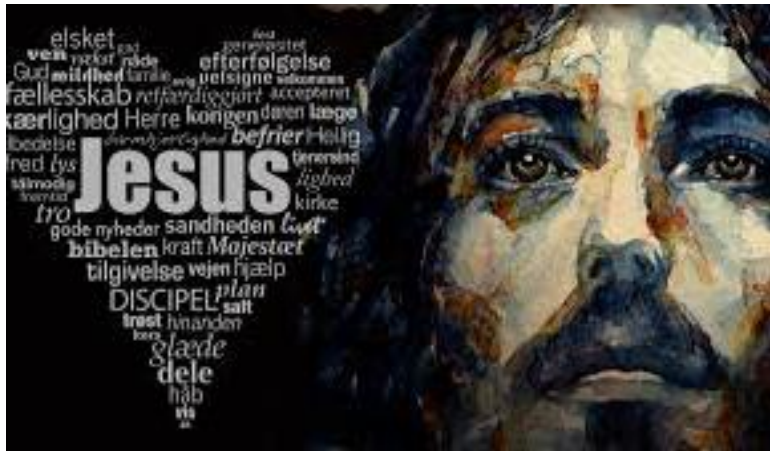
Jóhannes doyparin

- Jóhannes visti, at hann slóðaði veg fyri Jesusi
- Tá ið Jesus vildi verða doypur, helt Jóhannes, at best hevði verið, um tað var øvugt
- Jesus svaraði, at teir skuldu gera, sum Gud segði
- Tá ið Jesus var doypur, opnaðist himmalin
- Heilagi andin dalaði niður sum ein dúgva
- Guds rødd segði: *Hesin er sonur mín, sum eg havi góðan tokka til*
- Eftir dópin fór Jesus í oyðimørkina, har hann í 40 dagar var freistaður av djevlinum

Jesus og boðskapur hansara

- Jesus ferðaðist runt í landinum í trý ár
- Nógv savnaðust at hoyra hann tala og síggja hann grøða
- Hann fekk sær 12 lærusveinar at hjálpa sær
- Gjørði ikki mun á høgum og lágum
- Tosaði nógv um, hvussu fólk skuldu vera móti hvørjum øðrum
- Segði, at orðini eyga fyri eyga ikki vóru galdandi longur
- Higartil hevði mann skilt, at alt skuldi hevnaast
- Jesus sigur nú, at Gud vil, at tú skalt elska øll
- Tú skalt vera ímóti øðrum, sum tú vilt, at tey skulu vera ímóti tær

Jesus og boðskapur hansara

- Tíðindi fóru um alt landið um Jesu læru
- Nógv tóku undir við honum
- Mong ivaðust tó eisini
- Millum tey ivandi vóru nakrir lærdir jødar, sokallaðir farisearar
- Hildu seg vera serkønan í skriftunum
- Royndu at siga, at tað var skeivt, at kærleikin millum menniskju var tað týdningarmiklasta í Guds boðskapi
- Fariseararnir góðtóku heldur ikki, at øll kunnu trúgva og verða frelst
- Sambært Tanak vóru jødar Guds útvalda fólk
- Jesus hevði eisini aðrar fíggindar, sum ikki hildu hann vera son Guds
- Millum hesar vóru jødiskir leiðarar, sum vilda hava Jesus av vegnum

Ferðin til Jerusalem

- Jødar hildu páskir á hvørjum ári
- Nógv fóru tá til Jerusalem
- Jesus fór saman við lærusveinunum
- Segði teimum, at Gud hevði eina serliga ætlan hesi páskini við sær
- Ein lærusveinur fór at svíkja hann
- Hann fór at verða dripin
- Skuldi rísa upp tríggjar dagar seinni
- Lærusveinarnir vóru farnir frá øllum fyri at fylgja Jesusi
- Jesus skuldi fara frá teimum, men teir skuldu halda fram at boða orð hansara

Ferðin til Jerusalem

- Jesus át sína síðstu máltíð saman við lærusveinunum
- Lærusveinarnir skiltu ekki heilt, at ein teirra fór at svíkja Jesus
- Jesus segði eisini, at Pætur fór at nokta, at hann kendi Jesus
- Meðan teir sótu við borðið vælsignaði hann breyðið og gav teimum
- Tað sama gjørði hann við vínið
- Frá hesum stavar siðurin við altargongd ella breyðbróting

Svíkjari og krossfesting

- Judas fekk 30 silvurpenngar
- At krossfesta brotsmenn var vanligur revsiháttur
- Deyðin er seinur

Jesu deyði og uppreisn

- Alt hendi, sum Jesus hevði sagt
- Judas sveik hann, og Pætur segði seg ikki kenna Jesus
- Jesus varð ákærdur fyri gudsspottan
- Eftir jødiskari lóg kundi slík ákæra føra til deyðarevsing
- Jødar vóru undir rómverskum valdi og kundu tí einki gera sjálvir
- Greiddu tí landshøvdinginum Pilatusi frá uppreistrarmanninum Jesus
- Jesus varð krossfestur saman við brotsmonnum
- Krossfesta: negldur fastur og doyr spakuliga av krampum, hita og tosta
- Bleiv tikin niður og lagdur í eina grøv
- Triðja dagin fóru Maria Magdalena og Maria til grøvina, sum var tóm
- Jesus var risin upp

Jesu himmalferð

Seinni sýndi Jesus seg fyrir kvinnunum

Sýndi seg eisini fyrir lærusveinunum teir fjóruti dagarnar, áðrenn hann síðstu ferð talaði við teir

Á Oljufjallinum bað hann teir vera verandi í Jerusalem, til heilagi andin kom yvir teir

Teir skuldu vera vitni hans um allan heim

Eftir Oljufjallið vælsignaði hann lærusveinarnar og varð tikin til himmals

Heilagi andi kemur yvir ápostlarnar

- Hvítusunnudagur er 10 dagar eftir, at Jesus fór til himmals
- Henda dag vóru ápostlarnir savnaðir
- Hoyrdu eitt øgiligt dun
- Tungur av eldi settist á teir, og teir fylltust av heilagum anda
- Nógv fólk vóru uttanfyri, sum teir fortaldu, hvat var hent
- Heilagi andi skuldi vegleiða teir
- Tey, ið trúðu, vórðu doypt

Evangeliini

- Sum tíðin leið, varð boðskapurin skrivaður niður
- Matteus, Markus, Lukas og Jóhannes eru evangelistarnir
- Boðskapurin er, at Gud sendi Jesus til jarðar at frelsa tey, ið trúðu á hann
- Evangeliini vóru skrivað á grikskum
- Orðið Messias verður tá umskrivað til Kristus
- Haðani stavar navnið kristindómur

Dópur

- Børn og vaxin verða limir í kristnu kirkjuna í dópnum
- Vatn verður latið á hövdið ella farið verður undir kav
- Barnadoypt verða vanliga navngivin samstundis
- Foreldrini lova at ala barnið upp í kristnu trúnni
- Í summum londum doypa tey í áum og vøtnum
- Jesus varð doyptur í Jordanánni
- Enn í dag ferðast nógv til Jordanánna at doypast

- Tey, ið eru barnadoypt, verða fermd um 14 ára aldur
- Dópsorðini verða játtað og kristna trúgvín

Ferming

Hjúnaband

- Tá ið tvey, sum eru góð, vilja giftast, so eru fleiri mátar at staðfesta hjúnabandið
- Borgarlig vígsla (ráðhús, sýslumaður ella annar myndugleiki)
- Kirkjuvígsla (fer fram sum ein gudstænasta)
- Biðið verður fyri hjúnabandinum, bíbliulestur, sálmar, tala og vælsignilsi
- Evnið er **kærleiki** (Guds kærleiki til menniskju og kærleikin millum parið)
- Brúður og brúðgómur siga ja at liva sum hjún
- Rís er leivd frá rómverjatíðini - ímyndar fruktbari

Deyði

- Kristna trúgvín sigur, at deyðin er ikki endin
- Deyðin er byrjanin við nýggjum lívi saman við Gudi
- Jesus doyði, men varð vaktur aftur til lívs
- Jesu uppreisn vísir teimum kristnu, at tey ikki skulu óttast deyðan
- Við uppreisnini sleit Jesus deyðans og syndarinnar band og innsetti nýggjan sáttmála ímillum Gud og menniskju

Jarðarferð

- Við jarðarferðina verður sagt farvæl við tann deyða
- Prædikað verður um uppreisn, vón og at vit síggjast aftur
- Tað verður biðið og takkað, og sálmar verða sungnir
- Jørð verður kastað tríggjar ferðir á kistuna
- *Av mold ert tú komin. At mold skalt tú verða. Úr mold skalt tú aftur standa upp*
- Hesi trý ímynda lív, deyða og ævigt lív

Rómversk - katólska kirkjan

- Katolikkar trúgva, at pávin er hægsti myndugleiki, umboðsmaður Gud á jørðini
- Pávin býr í Vatikaninum (Róm)
- Katólska kirkjan er um allan heim
- Høvuðstrúgv í Italia, Spania, Póllandi, Írlandi og í mongum øðrum londum
- Katolikkar hava serliga stóra virðing fyri Mariu moy
- Biðja til halgimenni
- Halgimenni eru kristin fólk, sum eru deyð fyri trúgv sína ella eru serliga serstøk
- Katólska kirkjan hevur sjev sakramenti (dóp, altarborð, dópsjáttan, skriftan, prestvígslu, hjúnavígslu og síðstu olju)

Ortodoksa kirkjan

- Í fyrstuni voru øll kristin katolikkar
- Í 1054 fór kirkjan í tvíningar
- Pávin í Róm og erkibispurin í Konstantinopel voru ósamdir um leiðsluna
- Tey ortodoksu góðtaka ikki pávan
- Hetta var serliga kirkjan eystanfyri
- Hava tó nógv til felags við katolikkar
- Tey æra Mariu moy og halgimenni nógv
- Hava eisini sjeý sakramenti

Protestantiska kirkjan

- Fyrst í 16. øld hildu summi, at kirkjan ikki livdi eftir Jesu læru
- Munkurin Martin Luther gekk á odda
- Mong tóku seg úr rómversku - katólsku kirkjuni fyri at byrja nýggja protestantiska kirkju
- Siðaskiftið verður kallað trúbótin
- Kom til Føroya í 1538
- Flestu kristnu, sum ikki eru í katólsku ella ortodoksu kirkjuni, eru protestantar
- Protestantar hava tvey sakramenti: dóp og altarborð
- Flestu føroyingar eru protestantar

